

Rådet for psykisk helse

Postadresse: Postboks 817 Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse: Grensen 13, 0159 Oslo

Tlf 23 10 38 80

post@psykiskhelse.no

Bank: 1609.08.79875

Faks 23 10 38 81

www.psykiskhelse.no

Org.nr. 971524499

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 21.12.18

Høringsnotat om oppfølgingstjenester i Arbeids- og velferdsetatens egen regi

Vi i Rådet for psykisk helse stiller oss i utgangspunktet positive til lovforslaget i dette høringsnotatet. Vi er spesielt positive til en potensiell styrking av SE og IPS tilbud, ved å lovpålegge NAV å tilby en utvidet støtte i form av disse metodene, dersom det aktuelle NAV kontoret velger å ha egen regi på avklarings- og oppfølgingstjenester. Forskning og utprøving av IPS viser at deltakelse i arbeid og utdanning parallelt med behandling er positivt for mange. Medvirkning fremmer mestring av eget liv og hindrer at brukeren reduseres til en passiv tjenestemottaker. Videre har Folkehelseinstituttet laget en samlet oversikt som viser at IPS trolig gir dobbelt så stor sannsynlighet for å komme i vanlig arbeid, sammenliknet med andre tiltak.¹

Vi anser dette som en mulighet, der NAV selv potensielt kommer tettere på brukerne, og dermed kan finne gode løsninger for den enkelte bruker. Fleksibiliteten og det større handlingsrommet som følger av lovendringen er helt nødvendig for å kunne gi individuelt tilpasset og helhetlig oppfølging. Selv om vi i utgangspunktet stiller oss positive til lovforslaget, ønsker vi å påpeke noen bekymringspunkter og forutsetninger.

- En sentral forutsetning for en god gjennomføring av et slikt lovforslag er nok **ressurser** for å følge opp både tiltaksdeltakere og arbeidsgivere. Denne metoden stiller krav til både jobbspesialist og tettere oppfølging, noe som krever ressurser. Derfor er det helt sentralt at det finansielle aspektet er sikret. Dette er spesielt problematisk sett i lys av kutt i finansiering av arbeidsmarkedstiltakene i statsbudsjettet. Selv om IPS potensielt blir styrket i fylkesbudsjettene, er ikke dette en finansiell garanti – noe som kan føre til mangelfull implementering av IPS og SE. Videre ønsker vi å uttrykke en generell bekymring for antall arbeidstakere den enkelte NAV veilederen skal følge opp. Det er en viktig forutsetning at NAV veilederen har **kapasitet** til å følge opp sin portefølje. Antall arbeidstakere den enkelte NAV veilederen skal følge opp, bør ikke overstige 80. Flere NAV arbeidere vi har møtt nylig melder om mapper på 180. Rammene for at den enkelte NAV veileder skal kunne gjøre en god jobb må ligge til grunn, slik at alle får den gode oppfølgingen de både har behov for og krav på.

¹ <https://www.napha.no/content/20131/Individuell-jobbstotte-IPS>

- En annen forutsetning som må ligge til grunn er at etaten har god og riktig **kompetanse**, et bekymringspunkt også ytret av FO. For å sikre kvalitet på tjenestene er kunnskap, kompetanse og et godt faglig nivå helt sentralt. I den anledning vil det være viktig å utnytte kompetansen og erfaringene som er gjort av de eksterne tiltaksarrangørene. Videre ønsker vi å uttrykke et mer overordnet ønske, som adresserer målgruppen til tiltakene det er snakk om her. SE og IPS forutsetter involvering av en jobbspesialist, et viktig moment for å sikre kvalitet på tjenestene. Men, vi etterspør også en mer generell kompetanseheving innad i NAV på psykisk helse feltet, i tillegg til å sikre NAV-faglig kompetanse på SE metoden og IPS.
- Videre ønsker vi å uttrykke en bekymring rundt **samhandling**. Godt koordinerte tjenester og god samhandling er et helt sentralt virkemiddel for kvalitativt god og helhetlig oppfølging. Den foreslåtte forskriften adresserer samhandling i § 2 andre ledd bokstav d. Dette utgjør ikke noen garanti for at god samhandling faktisk forekommer. Vi stiller spørsmålstegn ved om det gir det en reell forpliktelse til å samarbeide med for eksempel helsetjenesten dersom vedkommende som mottar IPS også mottar helsetjenester kommunalt eller ved et DPS. Vi må sikre tydeligere og sterkere samhandling. Vi har for øvrig samarbeidet med Proba om en rapport som viser til gode eksempler på akkurat dette området: <https://www.nav.no/438173/arbeidsfokus-pa-dps-samarbeid-med-nav>

Vennlig hilsen
Rådet for psykisk helse

Tove Gundersen
Generalsekretær